

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

Dr. KOVÁCS JÓZSEF
FELELŐS SZERKESZTŐ TÁVOLLÉTÉBEN
SZERKESZTŐ:
MEZEY ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG: Kölcsey-utca 1197 sz.
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Március idusán.

Március 15-dikének újra évfordulója van; annak a március 15-dikének, amidőn a népek szabadságának szép napja hazánk felett is kiragyogott s egünkre a szabadság egyenlőség és testvériség három színű jelvénye felrajzolódott.

1848-ban a vén Európa megmozdult. Egyik szélétől a másikig zengett e szó: népszabadság. A február 22-24-iki párisi események híre egyszerre elhatott minden felé. S a hír nem mondott kevesebbet, mint hogy Franciaország köztársasággá lett, Lajos Fülöp trónját a bastille terén megégették, a királyi bibor rongyaiból a nép csörgő sipkát készített magának. Címet nem ismernek többé. A jelszó: szabadság, egyenlőség, testvériség. A nép mindenható.

S amint e hír bejárta a világot, Páris példáját akarta utánozni minden nagy város; a forradalom terjedt, mint a medréből kiszabadult folyam.

Hazánk szívét is lángra gyújtotta a mennyei tűz.

Az a százados gyűlölet, keserv melyet a magyar nép a zsarnok uralkodók és a bécsi kormány központosító törekvése ellen magába fojtott, most egyszerre, mintegy varázsütésre, kitört.

A nemzet megunta a bilincset és az osztrák gyámkodást. Eggyütt dörögék a költővel:

«Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk.» A szó, a nemzeti óhaj beteljesedett! Tegnap még elnyomott, régi Magyarország, egy nap alatt: szabad, új Magyarországgá lett. Ezt az átalakulást ünnepeljük minden esztendőben március idusán.

Még sohasem ünnepelte egy nemzet vágyai, törekvései, eszményei megszületésének napját ilyen borzalmasan nagyszerű viszonyok között, mint a magyarok ma március tizenötödikét. A szónokok ünnepélyes szavaiba mint irtózatosan komoly kíséző moraj, belevegyül ellenségeink fogcsikorgató dühének hangja, hős katonáink harsány előre kiáltása, puskaropogás, srapsivítás és gránátbugás rémitő koncertje. És ez idegrázó kíséret megzavarja ünnepi hangulatunkat, mintha tul akarná harsogni, elakarná némitani az ünneplés megnyilatkozásának szavát.

A rendkívül idők hatása alatt tétován kérdegetjük, vajjon van-e jogunk nekünk zengő szavakban csengő szép énekekben megülni ezt napot akkor, amikor hozzátartozóink, a nemzet színe-javának milliói titáni küzdelmükkel hangosan hirdetik, hogy sohasem volt értékebb a tett, hiábavalóbb a szó, mint ma? Vajjon van-e jogunk beszélni fenszóval a márciusi eszmékről akkor, amikor új alakulások izzó kohójában ég körülöttünk és bennünk az egész világ? Vajjon, amikor az egész ország, sőt egész Európa soha el nem képzelt háboru tűzében lángol, van-e akkor jogunk itthon ünnepelni március idusát?

Én úgy érzem — igen; azt tartom, nemcsak jogunk, de szent kötelességünk a mai viszonyok között is megünnepelni e napot.

Március tizenötödike mindég olyan nap volt, amelyen az emlékezés fokozott mértékben jutatta eszünkbe hazafiúi kötelességünket, a hazánkhoz való ragaszkodást és hűséget.

A márciusi ünnepnek meg is volt a hatása. Megszabta az irányt, amelyben a nemzet fiait nevelni kell, évenként felújította az eszmények képét s hirdette az ahhoz való ragaszkodást. A nevelés a hatás eredménye most ragyogóan látszik. A harctéren küzdő magyar fiúk ezrei törhetetlen bátorságukkal, kötelességtudásukkal s hősiességükkel minden szónál ékebben hirdetik, hogy a márciusi ünnepek lelkes beszédei nem voltak pusztában elhangzó üres szavak, hanem a nemzet lelkéből fakadt való érzelmek megnyilatkozásai. Olyan érzelmeknek, amelyeknek lelkes, szeretetteljes ápolása ime, a világ egyik legjobb katonaságát nevelte.

Ez érzelmeket pedig jogunk, sőt kötelességünk megszólaltatni, mert ez minden igaz magyarnak lelki szükséglete, akárcsak a jó gyermeknek az anyai csók, mely gyermeki ragaszkodásának és szeretetének jele. S ha komor felhők usznak hazánk egén, az nem tarthat vissza az ünnepléstől, mint ahogy az anya szenvedése nem tiltja meg gyermekének azt, hogy szeretetéről ilyenkor is bizonyosságot tegyen. Sőt a veszélyben még fokozott mértékben kell hazafiságunkról bizonyosságot tennünk, komoly emlékezésben szeretetünket s hűségünket edzenünk.

És van jogunk ahhoz is, hogy hirdessük a márciusi eszméket. Hiszen azok talán sohasem voltak olyan közel megvalósulásukhoz, mint most. Az egyenlőség és testvériség eszméjét mindig hirdettük ilyenkor. Hittünk is benne mert márciusról-márciusra láttuk a közeledést — ha lassan is — annak megvalósulása felé. De soha annyi hittel nem tekintettünk a boldog reménység rózsaszín világába, mint ezen a fegyvercsörgéstől hangos március idusán. Hiszen most olyan testvérek lettek őszintén, igazán, akik még egy-két éve észre sem vették talán egymást. Nem látjátok?! Mezőnek, műhelynek, hivatalszobának, uri kastélynak népe közös csatatűzben, közös táborra torrott. Akit szabad vihar edzett és akit palota szellettől is óvott, emberi palánták végtelen sokfélesége egyként gyökeret vert a csaták golyószántotta földjén. Egysorban küzdenek mindannyian, mindnyájunk kedvesei. A csukaszürke egyforma s ledöntötte az osztály s felekezeti korlátokat. Testvérré tette az egymás mellett küzdőket, kik egymásban nem látnak és nem becsülnék mást, mint az embert, akit csak egy szempontból ítélnék meg: mi az egyéni értéke? Nincs-e hát jogunk hirdetni és hinni azt, hogy akiket a közös veszedelem egyé forrasztott a véres, pusztító tusában, azok együtt lesznek majd a békeépítő csendes munkájában is? És látva a harcban való testvériséget, nincs-e jogunk azt hirdetni itt is, ahol még a béke csataterén állunk? Nincs-e jogunk hinni, hogy végre belátjuk azt, hogy csak testvéries együttműködéssel munkálhatjuk eredményesen mindnyájunk javát s éppen ezért nemcsak hangoztatjuk, hanem meg is valósítjuk végre azt az igazi egyenlőséget és testvériséget, mely minden emberben egyforma munkatársat látva, közös lelkesedéssel, megértéssel, kéz a kézben fog munkálkodni magyar hazánk szabadságán és függetlenségén?

Szabadságán és függetlenségén? Vajjon van-e jogunk erről beszélni? Most, amikor a világháboru vajdó méhe új, még merőben ismeretlen politikai, sőt államalakulásokat rejt magában? Vajjon nem korai, vagy nem elavult-e a márciusi eszme hangoztatása? Nem üres szó-e, ha most erről beszél-

lünk? Nem? Csak arra kell vigyáznunk, hogy e szavakat a legtisztább, a legeszményibb érte emben használjuk.

Hazánk függetlenségét és szabadságát úgy kell munkálnunk, hogy megértse mindenki. A magyar nemzetben vannak egyéni, sajátos erények és erők, amelyet függetlenül mindentől és mindenkitől, a maga boldogulására és nagyságának művelésére akar és fog értékesíteni. Ugy kell érvényesítenünk minden erőnkét és tudásunkat, hogy megértse mindenki: a magyar nemzetnek van szüksége igenis derék hatalmas államok hű segítségére, értékes szövetségére, de nem gyámkodására. Azt kell értenünk függetlenségünk munkálása alatt s arra kell törekednünk, hogy észrevegyék és értékeljék azt az erőt, amely a mi saját erőnk, mely minket — függetlenül minden más velünk tartó hatalomtól — tiszteletreméltóvá és nagygyá tesz.

Ezt az erőt és értéket már kezdik észrevenni. A külföldi lapok mind többet írnak a magyar katonák, a magyar honvédek hősiességéről és vitézségéről, akik soraiba a márciusi ifjúsághoz hasonlóan ott küzd a mostani ifjúság.

Van hát jogunk, hogy higgyünk és hirdessük: ez az erő nemcsak a harcban érvényesül, hanem érvényesülni fog a béke munkás küzdelmében is s azt a dicsőséget és hirt, melyet a harctéren küzdő magyar fiúk megalapítottak, megtartjuk és fejleszteni fogjuk a békében is, tiszteletet és nagyra becslést szerezve a magyar nemzetnek, munkálván annak függetlenségét a legeszményibb értelemben.

Legyen hát ez a nap e szilárd hit hirdetésének boldog ünnepe s az ünnep imádsága szívünkől fakadó esdő fohász: engedje reménységünket betelje-

sedni a velünk való hatalmas Isten, adja, hogy a magyarvér áztatta csataterék felett, a háboru tisztító tüzének lángteréből hatalmasan, diadalmasan emelkedjék fel az új, boldog, nagy szabad Magyarország, hadd legyen a magyaroknak végre igazi, ideálok megvalósulását ünneplő március idusa! És ebben reménykedhetünk is, mert velünk van az Isten, a magyarok Istene.

Odakint napfényes kikeletről álmodik a mező. Mi is új tavaszt reménylünk, a magyar hazának és az emberiségnek egy szebb tavaszát. Óh hozná el az ég mind a kettőt minél előbb, hogy zengene a szívekben mindenütt a megváltás istenének dicsősége és zengene az ajkakon is: Éljen a függetlenség és éljen az Örök béke!

Neuberger Rezső
főim. VIII. o. tanuló.

F. M. K. E. háborus gyermekkertjei.

Ma, amikor az egész országot áthatja annak a gondolata, hogy a háboru győzelmes befejezésének egyik feltétele, hogy az országnak megmunkáltassék a földje és biztosítottassék mindannyiunk kenyere, Craus István Nyírtamegye főispán-kormánybiztosa, az egyesület elnökének kezdeményezésére életre való mozgalmat kezdeményez a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. Mozgalmának az a vezető gondolata, hogy miután az ország férfi-közönsége a harctéren teljesíti a kötelességét, az asszonyra hárul a föld megmunkálásának kötelessége. Az asszony hazafias készséggel teljesíti is ezt a kötelességét, ha viszont a társadalom addig, amíg ő verejtékes munkáját végzi, gondoskodik a gyermekei felügyeletéről, hogy azok föl ne

gyuítsák a házat s pusztulás veszedelmébe ne ejtsék a községet. A F. M. K. E. elnöksége mindjárt a kérdés megoldásának is megadja a kulcsát, amikor fölveti az eszmét, hogy amíg a családanyák mindnzájunk kenyeréért munkában állanak, azokban a községekben, ahol óvodák nincsennek, gyűjtsék össze a gyermekeket (például a májustól-októberig szünetet tartó iskolákban) és tartásák őket reggeltől-estig felügyelet alatt amíg az anyjuk haza nem tér a munkából és át nem veheti ismét a gyermekeit. Az iskolát mindenesetre ingyen engedi át erre az istenes célra az állam, a község vagy a felekezet. A felügyeletet szintén ingyenesen vállalná a község intelligenciája fölváltva vagy az iskolai szünetet élvező tanító vagy tanítónő, legrosszabb esetben pedig a község előregedett és munkaképtelen lakossága. Az intelligencia végezné a gyermekek szellemi és lelki vezetését, a község öreg és munkaképtelen lakossága pedig a gyermekek személyi (tisztasági stb.) gondozását. Élelmezést pedig szivesen ad a gyermekeknek az anyjuk vagy hozzátartozóik vagy pedig a község melegszívű lakossága, amelynek bizonyára mindig lesz egy-egy kanálka leve-se vagy főzeléke a szegényebb gyermekek számára. A F. M. K. E. elnöksége már meg is kereste a működési területéhez tartozó vármegyék egyházi és politikai hatóságait, a felvidéki püspököket, főispánokat és alispánokat, hogy hatóságaik területén sürgősen szervezzék meg ezeket a háborus gyermekkerteket, a melyek a társadalom minden újabb megterhelhetése nélkül megadják a családanyáknak a lehetőséget, hogy a harctéren küzdő férfiak helyett családjaiknak és mindnyájunknak a megélhetés feltételeit megszerezhessék. A F. M. K. E. elnöksége megtiszteltetésnek venné, ha ezt e tervét a testvér közművelődési egyesületek s a működési területén kívül álló vármegyék egyházi és politikai hatóságai is magukévé tennék.

Az Ikván tul, a bihariak között.

A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.
Írta: MEZEY LAJOS.

Álmos vagyok, pedig kialudtam magam. Lehet, talán tul sokat is aludtam. Szomjas vagyok és irtózom, mint a vesződő kutya, iszonyodom a víztől, az üdítő, friss tiszta, átlátszó víztől, amely a szürke orosz-rögön fájdalom an verejtékez át... Ihatnékom van, de szomjaim száraz hevét sem a tenger zöld, kék, ibolyaszín árja, sem Tokaj és Babacsony rézszínű bora, sem a világ minden szép asszonyának ölése, csókja, nem olthatja el... Hintázom, álomba ringatózom, selyem-finom álom-hintába ringok-rengok-szállok a végtelenbe... Álmodok, tündérvilágról, dalról, fényről álmodok, pedig iz-zadva, fáradtan taposom a sarat: ébren vagyok. Álmodok, talán nem is álmodok, csak olyan képzelgő, naiv, hancurozó vagyok, akár a gyerek, a gyerek, aki vágy, sir, eped, kötődik a nyulfiók, a szarkalább, meg a szivárvány után... Érzem: valakit siratok a lelkelem fenekén, valakit, aki abban a titokméltségben egyedül lakik. Érzem: valaki vár rám, akit soha sem láttam, aki soha sem látott; mégis vár, messze, valahol... hiába vár, hiába sir...

Sár, minden csupa sár, sűrű, ragadó, feketete tézta; a tetején ujnyi vastag réteg, akár a tején a főle... Az éjszaka fagy volt... Hosszu

folyosó, nagyon hosszú. Furcsa, a föld alatt, se vége, se hossza, Csernovitztól Rigáig ér... Ezekben a földsíkatórokban lüktet most a világ, ezekben a földsíkatórokban vérzik el a világ...

Délelőtt van, az égen selymes felhőrongyokat dobál a szél. A sápadt felhőkön át valami mérhetetlen mélység, valami el nem érhető magasság, valami asszony szeméhez hasonló nevető kékség integet. De szép is a felhő, ha integet, ha száll, ha ring, ha szerte-széjjel oszlik és újra egymásba, össze fonódik, akár a szerelmesek karja... De szép is a kékség, a távolság menyékebeérő kékje, ha nevet, ha hi, ha szívünkre simul. Szeretem a felhőt, mert olyan, mint a szerelem, egy pillanatra él; mert olyan, mint az Eszme, naponként meghal, de új életre kél... Szeretem az égszint, mert tiszta, mert mély, mert magas, mert kimondhatatlan, mert titok az egész... Állj meg hát felleg, nevéss hát égbolt, ha olykor elandalogva nézem tündérvilágokkal, hisz úgy sem maradt más nekem, meg a többi száz meg ezer milliommak, akiket sorsunk, a becsület, a kötelesség a föld alá utalt, hogy lessük, mi van a fatakön tul, a drótsővény mögött, hogy löjjük, ha valaki a tulsó árokpántlikából kiüti a fejét, hisz úgy sem maradt más a világ minden szépségéből, csak ti ketten: felhő és te mosolygó semmiség, te menny...

Apránként a nap is megkerül, fénye, melege alig. A föld, a sárga, a fekete, az üveggé

fagyott wolhyniai föld azonban érzékeny, akár a finom női szív, észreveszi a napot és enged. Hóolvadás. Ugyan mint tudtam én, míg az Emkében, a Pannoniában dupla habos kávé mellett ültem, üldögéltem és minden gondolat nélkül gondoskodtam és néztem ki a nagy ezüst ablakon, ugyan mit tudtam én, mi az, ha télvadjan véletlenül kisüt a nap és engedni kezd a hó, meg a földfagya. Ma tudom. Azt jelenti: aйл észrevehető kis erekben folyik, siet a hó-lé a futóárok felé, az megtelik szürke, iszapos pocsolóval is kiönt bennünket a fedezékből. Azt jelenti, hogy a lövő árok szélére kihányt föld előbb megdagad, mint a kelesztett tézta, meg-reped, azután beszakad, elemeti az árkot a bakával együtt és nincs kilövés, pedig annak, ha török, ha szakad lenni kell és nincs száraz odu, ahol az ember meghuzná magát, csak munka a föld alatt, csak küzdelem a természet ellen, csak fagyott láb és ziháló mell, az van több, mint másnap. Ma tudom, azt jelenti: a képzelet nem repülhet, a vágy nem csaponghat, a fájdalom nem sohajthat, az álom nem építhet menyékebeérő rózsavárákat, mert az ember derékig süppedt a sárba, mert a lelket a vánszorgó, agyoncsigázott testtel együtt lekötji, lebirja a feneketlen iszap, a locsogó pocsoló... Szeretem a nyarat, a nyári napsütést, de télen, ha kisüt, megátkozom, megátkozom. Télen csak hó és fagy legyen, télen csak ragyogj, mint a hatolt asszony szeme, ragyogj de hőt, meleg-

HIREK

Kunszentmárton, 1916. március 12.

— **Jubileum.** Dr. Gränger Mór járási orvos f. évi február hó 28-án ünnepelte orvosi pályán működésének 50 éves jubileumát. Az ő páratlan szerénysége nem publikálta, erővel el akarta tiltkolni azt a napot, amely az ő életében oly nevezetes, ámde tisztelői véletlenül megsejtették s szép kis ünnepségben részesítették a jubiláló járási orvost. A járási főszolgabíró, Tiszaföldvár község előljárósa s a jubilans barátai felkeresték őt e napon, hogy szívük önzetlen szeretetéből kifolyólag együtt ünnepeljenek a kedves, a jó Gänger bácsival.

Ötven évet orvosi pályán eltölteni s kiérdemelve birni, megtartani, egy nagy járás közönségének igaz őszinte szeretetét — lélek — emelő szép dolog. Dr. Gänger Mór járási orvos ötven évet töltött el immár az orvosi pályán. Ötven esztendő, egy fél század, egy ember életkora. S ha most, amikor ez a hosszú nagy idő már mögötte van, már eltűnt a mulandóságba, vissza pillant a multra, jó lelkét, nemes szívét boldog meglepedés töltheti be, mert az, amit a múlt feltár lelki szemei előtt, egy páratlan lelkiismeretséggel végzett nemes munka gyönyörű gyümölcsét, a szaktudással kezelt és felgyógyított ezek háláját adja neki jubileuma alkalmával ajándékol. S ennél szebb ajándékot nem kívánhat senki, mert a hála a szívben született érzelem, s el nem múló, örökké tartó.

Tartsa meg a jó Isten őt még igen sokáig, hogy szaktudásával még sok beteg szenvedőnek adhassa vissza az életet.

— **Hadi biztosítás.** Az Augustus herceg asszony védnöksége alatt álló Augustus gyors segély alap által létesített hadi biztosításokat községünkben Gaál József rendbízós ur eszközözi.

séget ne árasz te nap; ne árasz, mert akkor sár lesz, fedezékmlás, földlőz kötöttség; mert akkor elvesztjük az Operenciakon túl való országba vezető délibáb utat, akkor több lesz az árva, több lesz az özvegy, a fekete ruha, a nyomor, a kín...

Amerre az *Ikván tul* mész, magyar szó üti meg a füled, magyar ököl döngeti az orosz óriást, magyar vért iszik a wolhyniai ugar, magyarul irt lerékkék szálldosnak ide-oda, szerelmestől szerelmesnek, magyar káromkodás vegyül a gránát robbanásba... A *bihari* Jóska-bakák török itt a frontot. Köztünk és az orosz hadállás között náddal, kákával benőtt patak kigyózik, egyike annak a temételen soknak, amely a wolhyniai mocsár-vidéket ingoványai révén még járhatatlanabbá, még veszedelmesebbé teszi. Rajvonalunk a patakot párhuzamosan követi, nemkülönben a tuloldal az orosz; előtte drótkerítés az ingoványig; a drótsövény előtt *alig negyven lépésnyi víz*, a tulajdonképeni folyó és újabb drótmézók: az orosz erődítési vonal. Éjszakánként, mikor az orosz előőrsöket fölvaltják, a csendben megolvasható a lépések száma, oly közel vagyunk.

A baka a kilővénél áll, a fegyver pontosan beállítva az orosz teniára és néz, órákhosszat csak előre néz és hunyori szeme, ha valamit észrevesz, lő, és amire lő, az már a múlté, akárki volt, akármi volt. Jó lőnek a fiúk...

(Folytatjuk.)

— **Csépa község** közbirtokossága az országos vásárok helypénzszedési jogát három egymásután következő évre, tehát 1916. 1917. és 1918. évekre árverés útján haszonbérbe adja. Az árverés határideje 1916. évi március hó 28-ának d. e. 9 órája, mely időre a bérbevenni kívánók meghívotnak a Csépa község közházánál tartandó árverésre. Kikiáltási ár 500 korona.

— **A szántás, vetés** általában az összes gazdasági munkálatok biztosítására s ellenőrzésére megalakította járásunk főszolgabírája a községi bizottságokat. Községünkben ezen bizottság elnöke: Nagy Géza, tagjai: M. Kovács Antal II. bíró és Kuna András.

— **Hirdetmény.** Felhívja az előljárásság mindazokat, akik felesleges buzakészleteket 1915. évi november hó 25-ike után bejelentett buza mennyiség 10 mázsáig terjed, azt haladéktalanul szállítsák be Deutsch Ignác magtarába.

— **Az országgyűlési képviselő választók** 1917 évre szóló névjegyzékének kiigazítása elrendeltett. Az összeíró küldöttség községünkben, a községháza tanácstermében 1916. évi március hó 13-án kezdi meg működését és folytatja március 14. 15. 16. 17. 18 napján. Felhívotnak az érdekeltek, hogy országgyűlési képviselő választói joguknak igazolása végett, okirataik bemutatása mellett az összeíró küldöttség előtt jelentkezzenek. A munkaadók pedig alkalmazottaikról összeállított adatokat a meghatározott napon bocsássák az összeíró küldöttség rendelkezésére. Figyelmeztetnek még az érdekeltek, hogy az irni, olvasni tudás az összeíró küldöttség előtt is igazolható.

— **A rekvirált tengeri átvéte.** Megkezdődik a rekvirált kukorica készletek átvétele. Az átvétellel a m. kir. földmivelésügyi miniszter a Hadi Termény Részvénytársaságot bizta meg, aki az átvételt bizományosok útján eszközözi. A bizományos köteles a készlettulajdonos kérésére a lefoglalt készlet nagyságához képest megfelelő előleget adni, amely előleg után azonban a készlet tulajdonos kamatot fizet, amely kamat az osztrák magyar bank kamatlábát legfeljebb 1 1/2 %-al haladhatja meg. Első sorban a kisebb készletek veendők át. A szállításhoz szükséges zsákot a bizományos adja, ezeknek vasuttal beszállítását és szétosztását a községi előljárásság eszközözi. Ugyancsak a községi előljárásság köteles értesíteni a készlettulajdonosokat a szállítás idejéről, hogy akkorra a tengeri lemorzsolható legyen. Figyelmeztetnek a készlettulajdonosok, hogy az emberi élelmezésre alkalmas, továbbá az állati takarmányozásra alkalmas s végül a romlott készletek külön válogatandók és szállítandók. A romlott készletet is átveszi a bizományos, azonban ilyenért a megszabott árnak csak 75 %-a fizethető. A rekvirált morzsolat tengeri után métermázsanként 26 korona maximális ár, azonfelül márciusi beszállításnál 2 kor. 50 fill, áprilisi és későbbi beszállításánál 3 kor. őrzési és gondozási díj fizetendő. Vitássa tett áruért egyenlőre csak a maximális ár 75 %-a fizetendő.

— **Mágnás Miska.** Február 12-én ünnepi külsőségek között lezajlott az idei szezon első nagy operett-szenzációja: A Király Színház bemutatta Szirmai Albert új operettjét, a *Mágnás Miskát*. Szirmai Albert új bűbajos zenéje, a *«Mágnás Miska»* egyszerre meglepte a nagy-

közönséget szépségével. Ez a muzsika az inventó és tudás szerencsés egymásratalálása. Szirmai Albert azokat is meglepte, akik már régen és nagyon sokat vártak tőle. Olcsó, triviális eszközök nélkül is megtalálta a zenei megszólalás módját, sőt az operettben nélkülözhetetlen utat a népszerűséghez. Muzsikája buja gazdagsággal virágozik és a melódiák végtelen folyondárát futtatja. Ritmusérzéke a felszabadulás leleményességével tör utat magának és egy sereg bravuros ének és táncszámmal tüzdeli tele a zenekönyvet, mely finom izléssel és könnyed izmossággal megépített finálékban kulminál. Nagy sikere, mellyel a közönséget is megnyerte, csak zajos és külsőségekben is megnyilvánuló igazolása annak az elismerésnek, mely Szirmai Albert tehetsége iránt eddig benső tisztelői körében megnyilvánult. *«Hoppsza Sári!»* és *«Cinn-tányéros nóta»* a címe a *«Mágnás Miska»* legzajosabb sikerű két számának. Az operett két gyönyörű keringője *«A nő szívét ki ismeri?»* és *«Ugy szeretnék boldog lenni!»* örök kedves nyomot hagy a hallgatónál. Nagy sikere van még az *«Oh suhogó selyemszárnyak»* című dalnak is. A végtelen bájos operett teljes zenéje két füzetben jelent meg. Egy-egy füzet ára 3 korona Kapható a kiadónál: Rózsa-völgyi és Társa és és kir udvari zenemű és könyv kereskedőnél, Budapest IV Szervita-Tér 5

Kiadó föld.

A CSENGEDBEN a Léderer és dr. Pótor urak földje közötti **23 kishold** szántó tavaszi alá **haszonbérbe kiadó.** Értekezni lehet KISS ÁRPÁD megyei hivatalnokkal SZENTESEEN.

Néhai **Szabó József** (gépész) hagyatékához tartozó

Cséplőgép garnitur

teljes felszereléssel **örökáron eladó,** esetleg **nyári cséplésre haszonbérbe kiadó.**

Értekezni lehet KOVÁCS KÁLMÁN közgyámmal.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő és ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

Ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legizletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

A Kunszentmártoni Takarékpénztár Részvénytársaság

1916. évi március hó 23. napján d. e. 9 órákor, saját helyiségében

Negyvennegyedik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Közgyűlési tárgysorozat.

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagú bizottság megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások betérjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére
3. Igazgatósági jelentés az intézeti alkalmazottaknak nyugdíjvégkielégítése tárgyában.
4. Egy igazgatósági tag megválasztása.
5. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
6. Az alapszabályok 36. §-a értelmében benyújtandó indítványok tárgyalása.

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA.

Az igazgatóság
KÖVETEL.

V A G Y O N	Korona	F	T E H E R	Korona	F
Kézpénz-pénztár számla		74146	Részvénytőke	300000.—	
Giró számla	14192		Tartaléktőke	112000.—	412000
M. kir. postatakarék	18445		Nyugdíjalap	57705.70	
Pénzüintézeteknél	161039	85	Polgári iskolai alap	3240.69	60946
Váltó (Jelz. bizt. 903.420 K)	1631459		Betétőke		2376648
Jelzálogkötvény	657451		Fel nem vett osztalék		318
Kezességi kötvény	38632	77	Átmeneti kamat		34068
Értékpapir :			Kifizetendő betét kamatadó		5419
13 drb. Magy. Orsz. Közp. Tptári r. 1.500	19500.—		Hitelezők		1046
50 drb. Magy. Tptárak Közp. Jelz. r. 180	9000.—		Egyenleg, mint nyereség		
60,000 K névért. Köf. jár. 53/1000.14/500	75 45000.—		1914. évről áthozott nyereség	11670.73	
20 drb. Belvárosi Tptári részvény	560 11200.—		1915. évi nyereség	36516.62	48187
33 „ Szolnoki Ker. Bank „	240 7920.—				35
12 „ Ksztmártoni Gazd. Tptárrészv.	150 1800.—				
275 „ Erzsébet Kir.-né szanatórium s.	9 2475.—				
25 „ Magy. Vörös Kereszt sorsjegy	20 500.—				
100 „ „ Jelz. konv. nyer. kötv.	145 14500.—				
400 „ Alföldi Ált. Bank részv.	100 40000.—				
502 „ Ksztmártoni Nagyszálloda részv.	60 30120.—				
120,000 K. névértékű hadikölcsön kötvény	97 116400.—	298415			
Intézeti ház		25000			
Butor és felszerelés		1500			
Előlegek		1673			
Ingatlanok		1387			
Kamathátralék		15000			
Adósok		288			
		2938634			2938634
		56			56

TARTOZIK

HASZON ÉS KÁRSZÁMLA.

KÖVETEL

K Á R	Korona	F	H A S Z O N	Korona	F
Betét-kamat		105117	Nyereség áthozatal		11670
Betét-kamatadó	10511	06	Kamatok :		
Kincstári és községi adó	17441	39	Váltó kamat	120153.60	
Üzleti költség	6552	57	Kötvény kamat	54894.05	
Tisztí- és szolgafizetés	10870		Értékpapir kamat	10674.—	
Viszleszámítási kamat	3675	97	Vegyes kamat	5875.96	191597
Leírások :			Részvényátíratási díj		28
Butorzatból	500.—				
Értékpapirból	440.—	940			
Egyenleg, mint nyereség :					
1914. évről áthozott nyereség	11670.73				
1915. évi nyereség	36516.62	48187			
		203296			203296
		34			34

Kunszentmárton, 1915. december 31.

Szilárdfy István

Nagy Géza

Fazekas Alajos

Dezső Mór

Kövesdy Károly

Mátray Lajos

Szabó Ignác

Szilárdfy Jakab

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

Alulírottak, mint a Kunszentmártoni Takarékpénztár Részvénytársaság felügyelő-bizottságának tagjai, a lefolyt 1915. évben is teljesítettük törvények és alapszabályokban előírt ellenőrző teendőinket.

Havonként megvizsgáltuk a Kunszentmártoni Takarékpénztár R-t. értékkészleteit, könyvvezetését és ügyvezetésének minden ágát végén közreműködésünk mellett felvett leltár adataival és az alapszabályok határozataival mindenben megegyezőnek és helyeseknek találtuk.

Igazgatóságunk működése az 1915. üzleti évben kifogástalan volt, amiért is a tiszta nyereségnek az igazgatóság által javasolt felosztásához mi is hozzájárulunk és kérjük a Közgyűlést méltóztassék a zárszámadásokat és nyereség felosztási tervet változatlanul elfogadni s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére az alapszabályszerű felmentést megadni.

Kunszentmárton, 1916. február 29.

Szabó József
fb. tag.Dr. Pótor Sándor
fb. tag.Bozóky Álmós
fb. jegyző.

Nyomatott a kedvelőlapjainos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.